

for all interested governmental structures of the country's culture, implementation of which would improve the practice of functioning of Ukrainian society and stimulate the increase of social activity of the population.

The purpose of the research is based on the analysis of the existing international practice; to formulate proposals aimed at changing the situation in the field of culture, differentiating them by appropriate levels.

The methodology of the research is based on a comparative method of analysis of contemporary regional practice, which allowed to reveal the role of organizational, cultural and educational factors influencing the formation of artistic practices of the region; to generalize the role and importance of the regional component in the context of social and cultural transformations.

The scientific novelty of the research is to formulate recommendations for management structures at different levels, the implementation of which would stimulate the industry reform acceleration and significant changes in the value orientations of the population, as well as reformatting cultural activities in the regions.

The practical significance of the results is in the fact that the collected and critically comprehended material can be used in the training system of employees of culture and education, as well as in the development of new forms of influence on the cultural and leisure sphere and increase of its functioning efficiency.

Key words: cultural practices, local municipality, social activity, higher education institution, organizational and cultural activities.

Надійшла до редакції 2.11.2019 р.

УДК 658.64

ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО КЛУБУ: ОРГАНІЗАЦІЯ, СТРУКТУРА, ФУНКЦІЇ

Тадля Олександр Миколайович – старший викладач кафедри шоу-бізнесу,
Київський національний університет культури і мистецтв,
Київ
orcid.org/0000-0002-2576-8599
doi.org/10.35619/ucpmk.vi31.276
tadlya@ukr.net

Розглянуто сутність організаційного процесу в діяльності студентського клубу. Досліджено організаційну структуру та його функції. Акцентовано увагу на термінах «організація», «організаційна діяльність», «клубна діяльність» та можливості подальшого ефективного використання форм і засобів студентського клубу в системі закладів вищої освіти. Зазначено що діяльність студентського клубу полягає у забезпеченні впливу на формування внутрішнього світу його учасників, змістовного наповнення молодіжного дозвілля та розвитку художньої творчості.

Ключові слова: організація, організаційна діяльність, функції, діяльність, студентський клуб, структурно-функціональний підхід.

Постановка проблеми. Сьогодні все з більшою очевидністю бачимо, що гармонійний соціокультурний простір має бути головним пріоритетом, а заклад вищої освіти – виховною системою. Заклади вищої освіти мають фундаментальне значення для розвитку суспільства, вони створюють модель майбутніх людських відносин. Проте стан сучасного соціуму, економічна криза, конфлікти, духовна деградація ускладнюють її життєдіяльність. Тому важливо продуктивно керувати процесом формування морально-ціннісних відносин особистості, знаходити засоби подолання труднощів суб'єктивного та об'єктивного порядку, що перешкоджають розвитку цих відносин. У цих умовах проблема закладів вищої освіти в цілому і організації культурно-дозвілєвої діяльності студентського клубу зокрема, стає актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема організації діяльності студентського клубу в закладах вищої освіти не є новою. До розгляду пов'язаних із нею питань зверталось чимало закордонних і вітчизняних дослідників. Специфіку формування студента вищого навчального закладу засобами клубної діяльності розглядають у своїх працях І. Айнутдінова [1], О. Борисова [2], М. Галєєва [3], С. Пішун [4] В. Суранов [5], О. Шамсутдінова [7] та ін. Відзначаючи вагомість їх наукових досліджень, слід наголосити, що у зазначеній проблемі залишилося ще чимало невіршених питань. Зокрема, практично відсутні комплексні теоретико-методологічні напрацювання, мало уваги приділяється сучасному стану використання клубних заходів у загальних стратегіях розвитку закладів вищої освіти і системи вищої освіти загалом. По суті, більшість вітчизняних дослідників найчастіше висувають пропозиції щодо реалізації поширених культурно-дозвілєвих прийомів, які традиційно використовувалися в діяльності студентських клубів. Проте актуальні питання діяльності студентського клубу його структурно-функціональний аналіз на сучасному етапі та особливості різноманітних форм навчальної, наукової й клубної роботи залишилися поза

увагою дослідників, або частково розглядалися у розвідках науковців. Актуальність та значимість вивчення і вирішення цих питань визначили мету та завдання цього дослідження.

Мета статті – виявлення сучасних тенденцій організації діяльності студентського клубу, використовуючи можливості структурно-функціонального підходу.

Методологічною основою дослідження є емпіричний і системний підходи, згідно з якими всі процеси культурно-дозвілєвої діяльності, що застосовуються у закладах вищої освіти, проаналізовано через структурно-функціональний аналіз діяльності студентського клубу.

Методи дослідження. В межах дослідження найбільш активно використовувалися методи аналізу, синтезу, системного та структурно-функціонального підходу. Метод аналізу надав можливості для виявлення місця діяльності студентського клубу в практичній роботі закладу вищої освіти. Завдяки синтезу вдалося віднайти взаємозв'язок між застосуванням прийомів в діяльності студентського клубу та успіхом освітніх інституцій. Використання системного підходу надало змогу дійти висновків про можливості, які студентський клуб надає закладам вищої освіти в культурно-дозвілєвій сфері. Структурно-функціональний підхід дозволяє дослідити багатогранне явище у структурних та функціональних зрізах.

Інформаційну базу дослідження становлять результати аналізу публікацій з обраної теми, власний досвід і практика роботи в культурно-мистецьких центрах закладів вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Для виявлення сутності організації діяльності студентського клубу необхідно розглянути клуб як одну з форм життєдіяльності студентської молоді в культурно-дозвілєвій сфері закладу вищої освіти. Аналіз структури та функцій діяльності студентського клубу дозволяє виявити його інваріанти, що безпосередньо втілені в соціально-особистісних характеристиках студентської молоді. Для цього, відповідно з правилами здійснення структурно-функціонального підходу, вимагається визначення структури студентського клубу, встановити його функції в системному колі навчального закладу, виявити фактори детермінації студентського клубу, як відносно самостійної соціально-культурної організації.

Значимо, що поняття «організація» (від грец. *οργανον* – інструмент) широко використовується у суспільній практиці у сфері культури та мистецтва. У ставленні до соціально-культурних об'єктів термін «організація» має неоднозначне тлумачення і вживається в різних значеннях. Так може називатися штучне об'єднання інституціонального характеру, що виступає як соціальний інститут зі статусом стаціонарного об'єкта, який фінансується з бюджету країни, тобто організації, що здійснює просвітницьку, політичну, навчальну або іншу діяльність, не створюючи і не випускаючи будь-якої матеріальної продукції.

Інше значення терміну «організація» характеризує ступінь упорядкованості складових будь-якого об'єкта. У цьому розумінні слово «організація» найбільшим чином відображає свою етимологію (від лат. *organizo* – повідомляти, стрункий вигляд), як внутрішню упорядкованість, узгодженість взаємодії диференційованих і автономних частин цілого, обумовленого його будовою. Під організацією тут розуміється певна структура, властивості об'єкта. У такому значенні термін «організація» вживається для позначення рівня організованості систем чіткості налаштування організаційного механізму, ступеня ефективності організації.

Третє значення терміна «організація» може ставитися до прояву діяльності в організації, що включає в себе розподіл функцій, координацію налагодження виробничих зв'язків. Організація в даному випадку виступає як процес, пов'язаний з цілеспрямованим впливом на об'єкт, а значить, із присутністю організатора і організовуваних. У цьому випадку поняття «організація» не ототожнюється, але наближається до поняття «управління», не вичерпуючи повністю його функцій. Відмінності між другим та третім значенням терміна «організація» можна порівняти з такими категоріями як анатомія (будова організму) і фізіологія (принципи його функціонування), як статика і динаміка.

Таким, чином під терміном «організація» маємо на увазі: по-перше, структуру, тобто головний атрибут діяльності організації, ступінь впорядкованості системи і її підпорядкованість; по-друге, певну суб'єктивну практику з досягнення чіткого результату; по-третє, модель соціального інституту, діяльність якого покликана забезпечити відповідну функціональну особливість.

Організаційна діяльність полягає в тому, щоб звести воедино всіх фахівців, зайнятих у розробці і здійсненні проекту, визначити місію, мету, відповідальність, підзвітність кожного з них. У процесі організації структурується робота і формуються підрозділи, виходячи з розміру організації, цілей і проектного обсягу робіт, технологій та персоналу. Існує низка принципів, якими необхідно керуватися менеджеру соціокультурної сфери в процесі виконання організаційної діяльності незалежно від масштабів проектів: визначення і деталізація цілей організації, видів діяльності; структурування, поділ праці між фахівцями; координація діяльності, взаємовідносини, обов'язки, терміни виконання, звітність; єдність цілей діяльності; реалізація завдань клубного менеджменту.

Таким чином, організаційну діяльність, можемо розуміти, з одного боку, як структурну систему у вигляді взаємовідносин, цілей, ролей, змісту діяльності та інших факторів, а з іншого – як процес, у ході якого розробляється і створюється клубна діяльність і зберігається структура установи. Поняття «клубна діяльність» М. Галеева [3], С. Пішун [4], розглядають як особливий різновид культурно-дозвіллевої творчості. Її істотними характеристиками є наявність культурного спілкування, задоволення потреб особистості, розвиток самодіяльності, сприяння соціалізації та індивідуалізації особистості, добровільність участі людини у клубній діяльності. В. Суранов [6], О. Шамсутдінова [7] роблять акцент саме на формування дозвіллевої та організаційної культури студентської молоді. За О. Борисовою [2] діяльність студентського клубу виступає як частина освітнього простору вищого навчального закладу. Модель процесу формування соціальної активності студентів у клубному об'єднанні являє собою виховну систему, що включає в себе цільовий (мета, закономірності, принципи, завдання), змістовний (функції, напрями діяльності), інструментальний (етапи, шляхи, засоби, форми, методи, технології), оціночно-регулятивний (критерії, показники) компоненти.

І. Айнутдінова [1], розглядає участь у клубній діяльності, яка, у свою чергу, виступає гарантом успішного вибору життєвого і професійного шляху для студентської молоді, навчаючи на прикладах дотримання сімейного та громадського обов'язку, мирнолюбності, доброзичливості, поваги до релігії, милосердя, дбайливого господарювання. Таким чином, клубна діяльність – це сфера організованої самодіяльної творчості, що виявляється у колективно-індивідуальних формах дозвілля, накреслюючи планомірний розвиток особистості та сприяючи індивідуальному нагромадженню власного культурного досвіду.

Для дослідження специфіки діяльності студентських клубів необхідно визначити її головні принципи – методологічні категорії, які характеризують сутність і діалектику розвитку процесів, функцій, її змістове наповнення та мету, виявляють закономірності і закони становлення й розвитку студентських клубів. Принципи діяльності розглядаємо як фундаментальні положення, що показують суттєві властивості діяльності, являють собою основу закономірностей як об'єктивних, неперервних, необхідних зв'язків між предметами, явищами, процесами культурно-дозвіллевої сфери. Клубна діяльність постає як процес включення особи в художню творчість і є умовою раціональної взаємодії, цілеспрямованої діяльності; як система яка включає такі загальні компоненти, як суб'єкт, об'єкт, засоби, процес, умови, результат та середовище; кожна особа включена у сферу зазначеної діяльності на основі планування, організації, керівництва та регулювання з урахуванням її сформованих потреб, мотивів, інтересів, а також індивідуально-творчих здібностей і якостей.

Таким чином вищенаведене підтверджує, що клубні форми є складовими цілісної системи і зумовлюють ряд відносно спільних закономірностей їх розвитку, а саме: єдність клубної технології; спільність художніх принципів, засобів, методики і форм клубної діяльності.

За своєю організаційною структурою діяльність студентського клубу розглядається нами як певна конструкція взаємозв'язків: у загальному обсязі діяльності студентського клубу провідною є його масова робота, активність у формі студентських свят, урочистостей, фестивалів, конкурсів, тематичних вечорів та зустрічей, робота творчих колективів, що розширюють кругозір учасників, забезпечують спілкування, прояв ініціативи, творчості, самодіяльності. Наші дослідження стосовно різних аспектів організаційної структури художньо-творчої діяльності студентського клубу виявили багатоманітність його специфічних ознак, які потребували детального розгляду, що здійснено в наступних матеріалах дослідження.

З позицій структурно-функціонального підходу до розкриття досліджуваної проблеми, студентський клуб за своїм характером функціонування, організаційною структурою є стабільною соціальною групою, для якої характерна функціональна взаємодія учасників, які цю групу утворюють. На кожному етапі процесу самореалізації студентів у клубній діяльності закладу вищої освіти виділяються певні періоди, що визначаються характером дій студента.

Першою об'єктивною організаційною передумовою свідомих дій учасників й діяльності студентського клубу в цілому постає актуальна потреба пізнання та потреба у змістовному дозвіллі.

Другою об'єктивною організаційною передумовою функціонування студентського клубу є колективна художня діяльність, що становить специфічну сутність самодіяльності. Саме в клубі виявляється функціональний взаємозв'язок і взаємозалежність учасників, що створює сприятливі передумови для діяльності студентського колективу.

Третьою об'єктивною організаційною передумовою діяльності студентського клубу є часовий фактор, що виявляється у визначенні часу (тривалості) проведення репетиційних занять та концертних виступів, участі в культурно-дозвіллевих заходах тощо.

Як уже наголошувалося, специфічними ознаками діяльності студентського клубу є особисте бажання кожного учасника відвідувати різні за типологією заняття. Зазначені в дослідженні принципи

організаційної структури студентського клубу втілюються в дозвілєвих формах діяльності його учасників. Дозвілєві форми занять накладають особливий відбиток на характер навчально-виховного процесу в студентському клубі. Ще однією із специфічних ознак студентського клубу є інтегрована цілісність його організаційної структури. В основі клубних занять лежить конкретна предметна діяльність зорієнтована на створення духовних цінностей у вільний час з метою виховання всебічно розвиненої особистості кожного з учасників художньої самодіяльності.

Таким чином, дослідження відображають різноманітні методологічні підходи до змісту діяльності студентського клубу, його принципів та закономірностей, що дозволяє нам проаналізувати функціональне навантаження діяльності як таке, яке визначає значимість діяльності студентських клубів в сучасних закладах вищої освіти.

Усі функції, що здійснюються клубами у сфері культури, за своє суттю – соціальні, адже забезпечують колективний спосіб життєдіяльності та визначають або корегують майже всі форми індивідуальної активності студентської молоді та їх зв'язків із соціальним оточенням. Функції зумовлені сутністю студентського клубу як соціокультурного інституту і за своїм змістом є внутрішніми, тобто безпосередньо залежать від характеру соціально-культурної діяльності. До сутнісних функцій, що характеризують соціально-культурну діяльність студентського клубу, належать: культуротворча, розвивальна, інформаційно-просвітницька, нормативна, комунікативна, перетворююча, рекреативно-ігрова [5; 78-84].

Культуротворча функція полягає у засвоєнні цінностей культури, включенні особи у процес створення культурних цінностей, у різні форми художньої, технічної, соціальної творчості. Розвиваюча функція спрямована на розвиток та самовиховання особи, її самоствердження в суспільстві, набуття нових знань, умінь і навичок у процесі діяльності. Інформаційно-просвітницька функція сприяє накопиченню, збереженню й розповсюдженню інформації, формуванню інтелектуальних здібностей, стимулюванню самоосвіти, набуттю та оновленню знань. Мета нормативної функції – формування моральних якостей та соціалізація осіб, пристосування до навколишнього середовища. Комунікативна функція реалізується на кількох рівнях: на першому рівні відбувається діалог світових та локальних культур, забезпечення адекватного і гуманного сприйняття субкультур; на другому – міжособистісне спілкування, формування культури ділових і неформальних відносин. Сутність рекреативно-ігрової функції полягає у забезпеченні видовищно-розважального дозвілля та психічного розвантаження. Розглянуті функції виражають зміст та призначення соціально-культурної діяльності клубів, способи реалізації культуротворчих можливостей клубів. Крім сутнісних, клуби як соціально-культурні інститути виконують прикладні функції, притаманні їм у конкретних історичних умовах і зумовлені поточними соціальними завданнями. Зміст прикладних функцій залежить від основних видів соціокультурної діяльності клубу, його спрямування (музичний, спортивний, хореографічний, літературний, політичний) і визначає специфіку клубу. Серед найтипівіших прикладних функцій визначили такі: культурно-просвітницьку, освітню, науково-допоміжну, ідеологічну, гедоністичну.

Таким чином діяльність студентського клубу у закладах вищої освіти є багатофункціональною і може забезпечити широку культурно-дозвілєву програму життєдіяльності студентської молоді. Завдання полягає у тому, щоб діяльність студентського клубу була вірно організована, а для цього потрібно створити відповідні умови, які б дозволяли спрямовувати її у відповідному руслі, наповнювати необхідним змістом, упроваджувати ефективні форми і методи культурно-дозвілєвої діяльності.

Аналіз наукових джерел дозволив виявити й науково обґрунтувати цілі студентського клубу, що класифікуються на основі таких засад: змістовне наповнення, соціокультурна спрямованість, продуктивна реалізація поліаспектної художньо-творчої діяльності та культурного дозвілля. Специфічність мети студентського клубу за змістом полягає в його діяльності, спрямованій на процес формування творчої особистості. За своєю спрямованістю мета студентського клубу визначає горизонтальну площину всіх тих елементів, які складають художню структуру самодіяльності як її специфічного цілого. Спрямування мети студентського клубу, на думку вчених повинні регулюватись у специфічних умовах соціально-культурної діяльності.

Вважаємо, що творчо наповнена й суспільно спрямована діяльність студентського клубу вже сама по собі здійснює виховний вплив на його учасників. Однак ця діяльність завжди повинна бути змістовною, має стимулювати зростання естетичних потреб і духовних запитів студентів, їх пізнавальних інтересів, художніх смаків, умінь і навичок, що в цілому забезпечують для учасників колективу не тільки виразне, високохудожнє виконання творів, а й творчий розвиток кожного.

У дослідженні ми дотримувалися положення про те, що системний характер діяльності соціальних інститутів культурологічного профілю, а також соціально-орієнтована,

поліфункціональна діяльність студентського клубу сприяють формуванню творчої особистості, включаючи соціалізацію, самовизначення та самореалізацію їх учасників.

В умовах клубної діяльності основними складовими творчо розвиненої особистості є: індивідуальність творчих якостей; прояв гнучкості у полі аспектній творчій діяльності студентського клубу; актуальна потреба і прагнення до творчого сприйняття інформації, усвідомлення її багатого образно-музичного змісту та реалізація її у процесі художнього виконання; здатність до творчого самовиховання і творчої самореалізації, критичного оцінювання власних досягнень і творчих результатів колективу; гуманістична спрямованість поведінки в усіх сферах спілкування й життєдіяльності. Наявність цих властивостей допомагає творчо підходити до аналізу як власної діяльності, так і художньо-творчого процесу всього студентського клубу в цілому, оцінювати, правильно визначати своє місце й роль в колективі та власну орієнтацію в соціокультурному просторі.

Дослідження функціональної структури клубної діяльності дозволили виокремити пізнавальну функцію. Пізнання, як відомо, здійснюється шляхом гносеологічного сприйняття і, як правило, не виводить сприйняте за межі зовнішнього, зафіксованого у предметі сприйняття. Процес пов'язаний з роботою мислення, уяви, фантазії, що забезпечують не тільки розуміння твору, а й проникнення в його почуттєво-емоційну сутність, в образно-художній зміст, в семантику та характер інтерпретації.

Специфічна сутність діяльності студентського клубу, як зазначають автори багатьох досліджень, найактивніше виявляється в комунікативній функції. З'ясування впливу механізмів комунікативної функції на характер клубної діяльності студентської молоді є тим важливим аспектом цього дослідження, що потребує наукового обґрунтування, оскільки набуває значення для розуміння творчої природи взаємодії дозвілля й особистості.

Специфічна ознака студентського клубу виявляє себе й у специфічності прояву рекреаційної функції культурного дозвілля. Рекреаційний феномен як специфічний психолого-художній механізм самодіяльної художньої творчості виявляється в комфортній, інтелектуальній та емоційно захоплюючій співтворчості співаків-аматорів, викликаючи стан задоволення, особливо у процесі перевтілення в художньо-образний зміст того твору, який хористи опановують з проєкцією на концертне виконання. Саме рекреація для аматорів-хористів має важливе психологічне значення, оскільки вона стимулює їхні творчі сили.

За діалектичної єдності загальних та одиничних (специфічних) принципів функціонування студентського клубу у системі вищого навчального закладу основою його організаційної й художньої структури як специфічного цілого є: демократичність, дозвілєвість і добровільність клубної діяльності; клубні об'єднання за принципом творчої взаємодії та на основі морально-духовних відносин і відповідальної залежності; культурно-дозвіллева діяльність студентського клубу за змістом, цілями й завданнями; рекреаційний феномен клубної діяльності.

Висновки. Результати проведених нами досліджень, а також застосування системного підходу до підведення підсумків здійсненої роботи дає змогу дійти таких висновків.

Аналіз наукової літератури дозволив сформулювати авторське визначення студентського клубу як єдиного культурно-дозвіллевого єднання студентської молоді, що має особливу структурно-організаційну побудову, спирається на дотримання таких принципів: самореалізації та самовдосконалення; цілеспрямованості творчих особистостей, активізації творчої взаємодії в клубній громаді та принцип опори на колегіальність у вирішенні проблем життєдіяльності; виконує специфічні функції у сфері культурно-дозвіллевої діяльності та сприяє соціалізації шляхом засвоєння учасниками певних культурних цінностей з подальшою об'єктивацією набутих знань, умінь і навичок колективної творчості як формі самореалізації та соціального самоствердження.

На основі сучасних підходів до формування сутності студентського клубу до основних характеристик, які необхідно враховувати в організації діяльності, слід віднести, на наше переконання, такі:

1) студентський клуб має бути відкритою системою художньо-творчого розвитку особистості у взаємодії із соціально-культурним середовищем її життєдіяльності;

2) учасники студентського клубу мають швидко адаптуватися до нових підходів в інноваційному художньо-творчому розвитку колективу, до нової стратегії взаємодії між учасниками цього процесу, до сучасних нових вимог соціокультурної практики;

3) художньо-творча діяльність студентського клубу має виявлятися й поглиблюватися на рівні практики з орієнтацією на гуманістичні, національно-культурні цінності.

4) управління процесом художньої творчості студентів, об'єднаних в клубний колектив, здійснює його керівник.

Таким чином, мета діяльності студентського клубу полягає у забезпеченні естетико-виховного впливу клубних заходів на формування внутрішнього світу його учасників, на усвідомлення ними

світових і національних духовних цінностей, на розвиток їх світоглядних позицій у сфері життєтворчості, а також на змістовне наповнення молодіжного дозвілля різними видами і формами художньої творчості.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у: поглибленні розуміння сутності понять «організація», «організаційна діяльність»; виявленні тенденцій в структурно-функціональному підході, щодо діяльності студентського клубу. Обґрунтовані методологічні засади організації діяльності студентського клубу.

Практичне значення одержаних результатів виявляється у можливості використання їх для вирішення низки теоретичних проблем та розроблення рекомендацій щодо вчасної адаптації в культурно-дозвілєвій діяльності студентського клубу.

Перспективи подальших наукових розвідок полягають у ґрунтовному дослідженні реальної практики організації молодіжного дозвілля в умовах діяльності студентського клубу, які мають місце в сучасній соціокультурній дійсності.

Список використаної літератури

1. *Айнутдинова И. Н.* Студенческие клубы учащейся молодёжи в США как фактор их социального воспитания : дис... канд. пед. наук : 13.00.01. Казань, 2004. 177 с.
2. *Борисова О. В.* Формирование социальной активности студентов в условиях клубных объединений вуза: дисс... канд. пед. наук: 13.00.08. Чебоксары, 2005. 235 с.
3. *Галева М. З.* Клубные объединения как фактор самореализации студентов в современных условиях: дисс... канд. пед. наук : 13.00.05; [Место защиты: Казан. гос. ун-т культуры и искусств]. Казань, 2010. 195 с.
4. *Пишун С. Г.* Формування культури дозвілля студентів вищих навчальних закладів в умовах роботи студентського клубу: дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Нац. ун-т внутрішніх справ МВС України. Суми, 2005. 254 с.
5. *Поліщук Л. О.* Соціально-культурна діяльність клубів України (кін. ХХ – поч. ХХІ ст.): дис.... канд. культурології: 26.00.01 / Київ. нац. ун-т, культури і мист., 2011. 195 с.
6. *Суранов В. Г.* Формирование организаторской компетенции у студентов педагогического вуза в системе деятельности студенческого клуба: дисс... канд. пед. наук : 13.00.08; [Место защиты: Чуваш. гос. пед. ун-т им. И.Я. Яковлева]. Чебоксары, 2010. 244 с.
7. *Шамсутдинова Е. В.* Формирование досуговой культуры студентов вуза в условиях клубного объединения: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Ставрополь, 2000. 174 с.

References

1. *Ainutdynova Y. N.* Studencheskiye kluby uchashcheisia molodëzhy v SShA kak faktor ykh sotsyalnoho vospytanya : dys....kand. ped. nauk : 13.00.01. Kazan, 2004. 177 s.
2. *Borysova O. V.* Formyrovanye sotsyalnoi aktyvnosti studentov v uslovyakh klubnykh obyedyneni vuza: dyss...kand. ped. nauk: 13.00.08. Cheboksary, 2005. 235 s.
3. *Haleeva M. Z.* Klubnye obyedyneniya kak faktor samorealyzatsyy studentov v sovremennykh uslovyakh: dyss... kand. ped. nauk : 13.00.05; [Mesto zashchyty: Kazan. hos. un-t kultury y yskusstv]. Kazan, 2010. 195 s.
4. *Pishun S. H.* Formuvannia kultury dozvillia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv v umovakh roboty studentskoho klubu: dys... kand. ped. nauk: 13.00.07 / Nats. un-t vnutrishnykh sprav MVS Ukrainy. Sumy, 2005. 254 s.
5. *Polishchuk L. O.* Sotsialno-kulturna diialnist klubiv Ukrainy (kin. KhKh – poch. KhKhI st.): dys.... kand. kulturolohii: 26.00.01 / Kyiv. nats. un-t, kultury i myst., 2011. 195 s.
6. *Suranov V. H.* Formyrovanye orhanyzatorskoi kompetentsyy u studentov pedahohycheskoho vuza v systeme deiatelnosti studencheskoho kluba: dyss... kand. ped. nauk : 13.00.08; [Mesto zashchyty: Chuvash. hos. ped. un-t ym. Y.Ia. Yakovleva]. Cheboksary, 2010. 244 s.
7. *Shamsutdynova E. V.* Formyrovanye dosuhovoi kultury studentov vuza v uslovyakh klubnoho obyedyneniya: dyss. ... kand. ped. nauk: 13.00.01. Stavropol, 2000. 174 s.

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СТУДЕНЧЕСКОГО КЛУБА: ОРГАНИЗАЦИЯ, СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ

Тадля Александр Николаевич – ст. преподаватель кафедры шоу-бизнеса, Киевский национальный университет культуры и искусств, Киев

Рассмотрена сущность организационного процесса в деятельности студенческого клуба. Исследовано его организационную структуру и функции. Акцентировано внимание на терминах «организация», «организационная деятельность», «клубная деятельность» и возможности дальнейшего эффективного использования форм и средств студенческого клуба в системе высших учебных заведений. Указано что деятельность студенческого клуба заключается в обеспечении влияния на формирование внутреннего мира участников, содержательного наполнения молодежного досуга и развития художественного творчества.

Ключевые слова: организация, организационная деятельность, функции, деятельность, студенческий клуб, структурно-функциональный подход.

ACTIVITY OF THE STUDENT CLUB: ORGANIZATION, STRUCTURE, FUNCTIONS

Tadlya Alexander – Art. teacher of the show business department,
Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The article considers the essence of the organizational process in the activities of the student club. The organizational structure and functions of the student club are investigated. Attention is focused on the terms «organization», «organizational activity», «club activity» and the possibility of further effective use of the forms and means of the student club in the system of higher educational institutions. It is indicated that the activity of the student club is to provide influence on the formation of the inner world of the participants, meaningful content of youth leisure and the development of artistic creativity.

Key words: organization, organizational activity, functions, activities, student club, structural-functional approach.

UDC 658.64

ACTIVITY OF THE STUDENT CLUB: ORGANIZATION, STRUCTURE, FUNCTIONS

Tadlya Alexander – Art teacher of the show business department,
Kiev National University of Culture and Arts,
Kiev

The transformation and social upheavals that have occurred in our society have broken the system of traditional education in institutions of higher education, destroyed the conceptual positions and method of working with student youth. It became apparent that the new social reality fundamentally changed the mechanism of human interaction, the priorities of life values and ideals, led to a decrease in the level of both general and moral culture. The real fact is that higher education needs new concepts, paradigms and technologies that can provide student youth with a new socio-cultural approach to life in society. An effective means of improving relations is the creation, in the institutions of higher education, of a purposeful environment, through the organizational aspects of student club associations. Purpose and methods of research. The purpose of the article is to identify current trends in the organization of the student club. In the study we used the empirical and systematic approaches according to which organizational processes in the activity of the student club are applied by higher educational institutions, analyzed through a structural and functional approach. Methods of analysis and synthesis are also used.

Results. The essence of the organizational process in the activity of the student club is disclosed. The structure and mechanism of functioning of club organizations are investigated. Proved the impossibility of further effective use of outdated structures and facilities of the organization. A reasonably new system for organizing the activities of the student club is reasonably well-founded. Conclusions and discussion. The scientific novelty of the research is to: deepen understanding of the essence of the concepts of «organization», «organizational activity»; revealing trends in the structural-functional approach, about the activities of the student club. Reasonable methodological bases for organizing student club activities. The practical significance of the results obtained is manifested in the possibility of using them to solve a number of theoretical problems and the development of recommendations for timely adaptation to the cultural and leisure activities of the student club.

Key words: organization, organizational activity, functions, activities, student club, structural-functional approach.

Надійшла до редакції 1.06.2019 р.

УДК 792.78(4:477)

ГЕНЕЗА ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ЯВИЩА

Братіцел Марина Леонідівна – асистент кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ
orcid.org/0000-0001-9206-3479
doi.org/10.35619/ucpmk.vi31.277
frog2014137@gmail.com

Досліджено витоки виникнення та становлення громадського харчування як явища соціокультури, що водночас впливає та опиняється під впливом культурних та соціальних аспектів соціуму. Роль складових громадського харчування, як факторів впливу на трансформаційні процеси соціокультурного простору, розглянуто в ретроспективі, крізь призму умов конкретної історичної доби.

На основі історико-культурологічного аналізу громадське харчування показано як специфічне соціокультурне явище, що репрезентує кулінарну культуру, виконуючи роль життєзабезпечення людини та культуру споживання їжі, сприяючи посиленню соціальних зв'язків, формуванню етичних норм та утвердженню моральних цінностей.

Ключові слова: громадське харчування, соціокультурне явище, кулінарна культура, культура споживання їжі, національна гастрономічна традиція.

Постановка проблеми. Складні соціально-економічні, духовні, глобалізаційні та міжкультурні